

Bilag – Overordnet beskrivelse af Forsvarsministeriets veteranindsats

Forsvaret har siden 1990'erne udbygget og udviklet initiativerne på veteranområdet. I 2010 fik Danmark sin første veteranpolitik. Som en del af veteranpolitikken blev Veterancentret oprettet i 2011. Veterancentret fungerer som én indgang til det samlede veteranområde og yder støtte til veteraner, pårørende og aktører på området. Veterancentret er organiseret i tre afdelinger: Videntcenter, Rådgivnings- og Rehabiliteringsafdeling samt Militærpsykologisk Afdeling og har ca. 135 medarbejdere fordelt på psykologer, forskere, socialrådgivere, beskæftigelsesrådgivere, opfølgende rådgivere, militære medarbejdere og administrativt personale.

Veteranindsatsen før, under og efter udsendelse

Veteranindsatsen omfatter tiden før, under og efter en udsendelse. Før udsendelsen gennemføres obligatoriske helbredsundersøgelser, hvor både det fysiske og psykiske helbred undersøges. Udvælgelsen af Forsvarets udsendte er netop blevet styrket med særligt fokus på den psykiske parathed. Målet er, at de, der sendes ud, ikke vender hjem med psykiske skader, der kunne være undgået.

Både veteraner og pårørende tilbydes information om og redskaber til at håndtere de personlige og familiære udfordringer, en udsendelse kan medføre. Veteraner er ikke ene om at blive påvirket af en udsendelse. Derfor omfatter veteranindsatsen også en række tilbud om støtte og rådgivning til veteranens pårørende. Som et nyt initiativ oprettes der primo 2020 en pårørendeenhed ved Veterancentret, der skal styrke den nuværende støtte til veteraners pårørende, herunder børn.

Under udsendelsen sender Veterancentret psykologer til missionsområdet, både til planlagte besøg og i forbindelse med alvorlige hændelser. Det er psykologer, som veteranerne kender hjemmefra, fordi de er specifikt tilknyttet enheden. Veteraner, der sendes hjem før tid, bliver tilbudt støtte fra Veterancentrets psykologer og socialrådgivere.

Efter udsendelsen er alle udsendte forpligtede til at mødes på tomandshånd med en af Veterancentrets psykologer for at afklare et eventuelt støttebehov. Herefter følges der op på oplevelser og reaktioner henholdsvis tre og seks måneder efter hjemkomsten. For veteraner, der forlader Forsvaret, følges der op efter to, fem og otte år.

Veterancenteret tilbyder livslang støtte til veteranen og de pårørende i form af psykologbi-stand og vejledning fra socialrådgivere. Det gælder også, selvom veteranen forlader Forsvaret. Veteranen og de pårørende kan døgnet rundt, alle årets dage, komme i kontakt med en socialrådgiver eller en psykolog via Veterancentrets døgntelefon.

Veterancentrets beskæftigelsesrådgivere støtter og rådgiver veteraner, der har svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet. Dette sker i tæt samarbejde med faglige organisationer, kommunernes jobcentre og en række beskæftigelsesrettede initiativer. Virksomheder, der har særligt blik for veteraners ressourcer og mulige udfordringer, anerkendes ved jobpræmie-ordningen og den netop indstiftede veteranvirksomhedspris. Veteranvirksomhedsprisen er tænkt som en mulighed for at anerkende virksomheder, kommuner med flere, der viser

socialt ansvar på veteranområdet ved at yde en særlig indsats for veteraners tilknytning til arbejdsmarkedet. Prisen forventes uddelt primo 2020.

Nogle veteraner har svært ved at tage imod støtte, selvom behovet er der. Veterancentrets opsøgende rådgivning har derfor til formål at hjælpe særligt sårbare og hjemløse veteraner, som fx tidligere har afvist tilbud om støtte. Det opsøgende arbejde løftes i et tæt samarbejde med kommunale, regionale og frivillige aktører.

En evaluering af den samlede veteranindsats er netop blevet iværksat med henblik på at fokusere kræfterne på de områder, der gør en forskel.

Anerkendelse

Veteraner anerkendes for deres indsats for Danmark. Det sker bl.a. ved Flagdagen hvert år den 5. september, mulighed for årligt gensynstræf for veteraner og deres pårørende samt ved Monumentet over Danmarks internationale indsats efter 1948 på Kastellet, hvor der den 29. maj 2020 åbnes et informationscenter.

Frivilliges indsats

Der findes i Danmark ca. 65 frivillige og faglige organisationer på veteranområdet. Disse yder et væsentligt bidrag til veteranindsatsen. Veterancentret støtter de frivillige og faglige organisationers indsats ved et veteransekretariat, og flere af organisationerne støttes økonomisk.

Erstatninger og forsikringer

Veteraner kan få erstatning og godtgørelse for deres skader i henhold til arbejdsskadesikringsloven. I forhold til at få anerkendt PTSD som en arbejdsskade er veteraner, grundet lov om erstatning og godtgørelse til udsendte soldater og andre statsansatte med sent diagnosticeret PTSD, bedre stillet bevismæssigt end andre med PTSD. Veteraner kan endvidere være berettiget til de særlige ordninger, der gælder på Forsvarsministeriets område, fx yderligere erstatning, godtgørelse for svie og smerte samt en supplerende pensionslignende ydelse.

Øvrige indsatser på veteranområdet

Foruden Forsvarsministeriets veteranindsats anerkendes og støttes veteraner på tværs af statslige, regionale og kommunale myndigheder. Det sker f.eks. gennem kommunernes veterankoordinatorer eller de højt specialiserede behandlingstilbud, der tilbyder psykiatrisk tværfaglig behandling af veteraner med PTSD. Veteranindsatsen er dermed også en fælles indsats.

Der kan læses yderligere om Forsvarsministeriets veteranindsats på veteran.forsvaret.dk.